

Kapitola 1

20. duben 2005

Bylo šest hodin ráno a nad střechou světa právě začalo svítat. Zlatavé prsty světla pronikaly k rozeklaným vrcholům Himálají a svou svítivou září propůjčovaly i oranžovým stanům upevněným v temné suti na úpatí.

Luca Matthews rozepnul stan a jen v termoprádle vylezl na mrazivý horský vzduch. Byl vysoký, a jak se soukal ze stanu, na jeho svalnatých zádech se napínala látka trička. Rozcuchané špinavě blondaté vlasy mu padaly do obličeje, dotmava osmahlého silným horským sluncem. Okolo očí měl světlejší kruhy od horolezeckých brýlí.

Chvilí jen tak stál, usrkával kávu z plechového hrnku a užíval si, že je vzhůru jako první. Obvykle potřeboval jen pár hodin spánku a ranní ticho pro něj často bylo jedinou chvilkou, kdy si připadal skutečně klidný. Vydechoval do štiplavého mrazu, teplo hrníčku mu dělalo dobře na naběhlé klouby. Z bříšek prstů levé ruky si strhl starou kůži, přitom prstem nejistě přešel po řezné ráně, která sahala až k zápěstí, a zavrtěl hlavou. Pitomá lezecká poranění. Zdálo se, že se v suchém horském vzduchu snad nikdy nezacelí.

Popadl plášť z ovčí kožešiny, který si za pár set rupií koupil u stánku na trhu v Káthmándú, prosmýkl se okolo doutnajících zbytků ohniště, opatrně položil hrnek na kámen a vymočil se. Když byl mladší, otec mu vštípil, jak je důležité mít pěkný výhled, když si člověk ulevuje. Luca tehdy netušil, že to bude téměř jediná věc, na které se s tím starým šmejdem shodnou.

Naklonil hlavu, zazíval a promnul si rameno. Pět dní tahali záso-
by do základního tábora a popruhy batohu se mu zařezávaly hluboko
do zad. Nebylo pochyb, že tohle je ta nejmíň vděčná etapa výstupu:
jen dřina bez techniky a bez zadostiučinění, člověka povzbuzuje
jedině občasný pohled na vrchol, který propichuje oblačnou deku
nad hlavou.

Luca přeskočil na jiný kámen, sedl si na něj, skrčil kolena pod
bradu a objal si je rukama, byla to jeho typická pozice. Očima opiso-
val křivky úbočí, které postupovalo pár kilometrů, než narazilo na
první ledovec, tupý nos ze zbrázděného ledu zářící v ranním slunci.
Za ním se až k obzoru táhly horské hřebeny, jejichž vrcholky byly
dost vysoko na to, aby je bičovaly kruté větry pozemského Golfského
proudu.

Dva a půl tisíce metrů nad sebou konečně zahlédl hřeben hory.
Poslední úsek mezi ním a vrcholem Makalu, páté nejvyšší hory světa
a Lucovy druhé osmitisícovky.

Jindy by v něm takový pohled vyvolal záchvěv vzrušení, dnes ráno
se však Luca cítil nesvůj, nervozita mu prosakovala ze žaludku až do
kostí. Vychrstl zbytek kávy na zem a chvílku pozoroval, jak z ní jde
pára, než se vydal zpět ke stanům.

Dostat se na hřeben bude nejobtížnější fází výstupu.

„Slečinko, hodláte prospat celý den?“ zavolal Luca a zabušil na
konstrukci jednoho ze stanů.

Chrápání uvnitř stanu ustalo a ozvalo se šustění a pak i zakašláání.

„Ježíši, tak špatně už jsem se dlouho nevyspal. V noci se mi vy-
foukla ta blbá matrace.“

Luca se zazubil. „Co takhle kafičko na oslavu tvý výborný nálady?“

Další šustění, pak se zip rozevřel a ze stanu vykoukla hranatá tvář
Billa Taylora. Na bradě mu rašilo několikadenní strniště a jeho bledě-
modré oči, obyčejně tak veselé, byly napuchlé z nevyspání. Nad spá-
leným čelem trčely řídnoucí vlasy, jako by právě dostal elektrický šok.

„Já zůstanu u čaje, díky, kámo,“ opáčil, ale jeho slova napůl pohltilo další širokánské zívnutí. „Nechápu, jak do sebe můžeš ládovat ten hnus.“

Luca dal na malý přenosný vařič ežus s vodou a otočil kohoutkem. Tábořištěm se rozlehlo utěšené hučení. Sledoval, jak se Billova statná postava pomalu souká ze spacáku.

„Vypadáš děsně,“ podotkl Luca tiše. „Určitě chceš jít dneska nahoru?“

„Děláš si srandu? Budu v pohodě.“

Bill se pořádně protáhl a pak si odskočil za stejný balvan jako předtím Luca. „Ale spolím na to, žeš nám našel tu nejlepší trasu.“

Luca znovu sklouzl očima po horské stěně a zatvářil se ustaraně.

„První úsek je celkem brnkačka, vlastně celou dobu až do tábora dva. Potom je tam dlouhej pás svislýho ledovýho pole. Tam si určitě máknem trochu víc. Ale jakmile budem na hřebenu, nahoru nám to nezabere ani dvě hodiny.“

Bill se vrátil, posadil se vedle Lucy a pohled upřel stejným směrem. Luca mu podal hrnek a nalil do něj vroucí vodu. Když si od něj Bill bral kouřící šálek, na chvíli se na sebe podívali a Luca věděl, co Bill řekne, ještě než otevřel ústa.

„Levou zadní.“

Luca se ušklíbl.

Za hodinu a tři čtvrtě už byli na cestě.

Kapitola 2

Lezli už devět hodin a vyměnili si sotva pár slov. Byli ztuhlí, tupá bolest v jejich unavených údech zhoršovala koordinaci pohybů.

Luca vedl výstup, plahočil se hlubokým sněhem po dlouhém, zvlněném hřebeni a prorážel stopu. Z jeho sedáku se namrzlým sněhem plazila dvě osmimilimetrová lana o patnáct metrů níž, kde lezl Bill. Ve vedení se střídali, ale jak čas běžel, poslední zbytky energie jim odsálo, jak se neustále bořili do sněhu. Pohybovali se stejnoměrným, nepolevujícím tempem, cepíny volně drželi ve vedoucí ruce.

Zatímco kopal do sněhu před sebou, snažil se Luca zpomalit a zklidnit dech: jednou... dvakrát... Až na třetí pokus se mu podařilo udusat dostatek sněhu, aby mohl udělat další krok. Často se však probořil ledovou krustou do sněhu až po stehna. Ruksak jím vzápětí škulb a bolestivě jej vyhodil z rovnováhy. Bill musel bezmocně čekat, zatímco Luca plýtval silami ve snaze znovu se napřímit.

Ranní jasnou oblohu vystřídal hustý pás tmavých mraků, který se hrozivě rýsoval kolem vyšší části hory. Přidal se i silný vítr, který vál po hřebenu, a horolezci museli sklonit hlavu a zakrývat si tvář kapucou goretexové bundy.

Přímo nad nimi se hřeben napojoval na hlavní ledový sráz, který viděli už ze základního tábora. Potřebovali se utábořit dál od stěny, aby se vyhnuli padajícímú kamení a ledu. Luca se podíval na hodinky, shodil batoh a začal z něj odvazovat lopatku. Pustil se do odhazování sněhu, udýchaný Bill ho mezitím dostihl a vzpamatoval se opřený o kolena.

„Co ten mrak?“ zeptal se, stále bez dechu. „Podle předpovědi se to má zejtra ještě zhoršit.“

Luca se zarazil a plná lopatka sněhu se mu vysypala k nohám. Zvedl si brýle z očí a vytřel z nich pot.

„To se přežene,“ utrousil a pokračoval v kopání. Bill přikývl. Lezl s Lucou už dost dlouho na to, aby věděl, že o počasí s ním nemá cenu diskutovat. Ať předpověď hlásila, co chtěla, Luca měl nějakou záhadou vždycky pravdu. Všichni už si z toho dělali legraci a používali Lucu místo rosničky.

Bill odvázal svoji lopatku a připojil se k Lucovi. Za půl hodiny byl úkryt ve sněhu hotov, oba v něm vyčerpaně leželi ve spacácích a tiché bzučení přenosného vaříče přehlušilo všechny zvuky okolního světa.

Jakmile se rozednilo, rozbil Luca tenkou sněhovou stěnu vedle svého spacího pytle, aby se dovnitř dostalo ostré ranní světlo. Mezerou ve stěně foukal ledový vítr a rozptýlil zatuchlý vzduch uplynulé noci. Ta byla dlouhá a neklidná, ani jeden z horolezců se kvůli vysoké nadmořské výšce příliš nevyspal.

Bill rozepnul spacák, posadil se a zasténal, jak mu vzadu v hlavě vyšlehla bolest. Zůstal chvíli s hlavou skloněnou pod nízkým sněhovým stropem bez hnutí. Sáhl do batohu a podal Lucovi müsli tyčinku a tubu kondenzovaného mléka. Po ránu dokáže rozhybat tělo horolezce jedině cukr.

„Podej mi vodu, prosím tě,“ zamumlal Bill a ukázal na plastovou láhev vedle vaříče. „Asi jsem po tý noci dehydrovanej.“

„Bolí tě hlava?“

„Příšerně.“

Po pár locích z láhve se Bill otočil k otvoru ve sněhu, aby prozkoumal nebe.

„Aspoň v tom jsi měl pravdu.“

„Počasí mi starosti nedělá,“ opáčil Luca a cpal náradí do ruksaku. „To spíš to ledový pole. Slyšels v noci padat ty kameny?“

Bill přikývl. Celou noc bylo vždy po pár hodinách slyšet, jak se padající balvany odrážejí od skalní stěny a dopadají do tvrdého ledovce pod nimi. Oba se pokaždé s trhnutím vzbudili, ale nic neřekli. Věděli, že právě tohle je na výstupu na Makalu západním pilířem to nejnebezpečnější.

Mlčky se sbalili a pečlivě zbourali tábor, oba už v myšlenkách na nadcházející výstup. Byli šest a půl tisíce metrů vysoko a ledová stěna bude vyžadovat technicky náročné lezení. Už žádné jednoduché výstupy po hřebenu, už žádné závětrí.

„Tys naplánoval trasu,“ řekl Bill a pohledem přešel po Lucově tváři. „Co kdybys byl dneska vepředu?“

Luca zaznamenal ostří v Billově hlase, ale od popruhů batohu nezhlédl. Oba věděli, že vedoucí bude nahoře víc ohrožen. „Dobře,“ odpověděl a doufal, že nenucenost v jeho hlase nezní falešně. „Jasná věc.“

O dvacet minut později už stáli na hřebeni a cítili teplo ranního slunce. Luca rozmotal lana a dva konce podal Billovi. Ten z ramennou shodil těžkou smyčku plnou vklíněnců, friendů a ledovcových šroubů a podal ji Lucovi, který si je začal v promyšleném pořadí zkušene připevňovat k sedáku.

„Nikdo jinej není tak posedlej pořadím, v jakým si připíná vercajk,“ poznamenal Bill.

„Víš, jak to je. Čím jsme vejš, tím jsme blbější. Takhle aspoň vím, kde co mám.“

Bill se navzdory tupé bolesti v hlavě usmál. Lucův byt v Anglii byl jedním z nejnepořádnějších míst, kam kdy Bill vkročil – všechny plochy byly pokryté neotevřenými dopisy a poházeným oblečením. Tady v horách ale jako by prodělal úplnou povahovou proměnu: byl přesný, racionální, nesnesl žádný nepořádek ani lenost.

„Budu tě jistit odtamtud,“ ukázal Luca na černý výčnělek skály, který asi deset metrů nad jejich hlavami přiléhal k ledové stěně. Rychle zkontroloval, že je Bill připravený, pak se vydal kupředu a přitom si utahoval poutka na cepínech.

Pustil se do výstupu s boky téměř nalepenými na stěnu. Od maček, kterými se zasekával, odletovaly drobné úlomky ledu. Plynulým rytmickým pohybem zarážel do stěny cepíny, každým krokem se vytahoval výš a přední hroty maček se snažil vybalancovat na přirozeném tvaru ledu, aby je nemusel pokaždé znovu zakopávat. Nahoru se nedíval, byl zcela pohlcen tím, co měl před sebou.

Věděl, že si musí výstup rozdělit na menší části. Je třeba vystoupit na další stanoviště, pak na další. Nic víc. Na vrcholový hřeben bude myslet až zadlouho. Dalších tisíc metrů nad ním se táhl strmý sráz.

Hodiny plynuly – stejné pohyby, stejný rytmus. Slunce pomalu přeplulo oblohu a jejich stíny se na blýskavém ledu přesunuly zprava doleva. Oba muži se mlčky pohybovali vzhůru, řekli si vždy jen pár slov, když si na stanovišti vyměňovali nástroje.

Luca zasekl cepíny a rozkročil se, aby udržel rovnováhu. Od pasu si odepnul ledovcový šroub, zavrtal jej do hladkého kousku ledu, který měl u ramene, zahákl lano do karabiny a celou vahou se pověsil do sedáku, aby ulevil silně namáhaným lýtkům. Pak zavrtal druhý šroub, zajistil se a mezi nohama pohlédl dolů.

Pohledem sledoval lana a pak Billa, jak se dere nahoru. Vždycky lezl takhle agresivně, když byl unavený. Zasekával cepíny tak, že led odletoval všude kolem, a nahoru si pomáhal spíš silou než technikou.

Někde napravo Luca uslyšel zvuky. Po úbočí se sesypalo pár kamenů, některé velké jako jeho hlava. Byly dost daleko a nepředstavovaly žádné nebezpečí, pouhý pohled na to, jak se ve sprškách prachu odrážejí od žulové stěny, však naháněl strach. I takhle malé kameny by jejich přilby prorazily raz dva.

Bill také otočil hlavu, aby se podíval na tu spršku, a jejich oči se na okamžik setkaly. Neřekli ani slovo. Tolik riskovat byla volba, o které se nemluvilo.

Luca vydechl oblak páry a pohlédl nahoru, výjimečně si dovolil

podívat se, jak jsou daleko. Lezli rychle a byli téměř ve dvou třetinách výstupu. Za pár hodin se ocitnou pod vrcholovým hřebenem.

Jak odpoledne pokračovalo, cítil, že jejich tempo postupně zpomaluje. Pokaždé, když vytáhl tělo nahoru, zasténal, předloktí měl nateklá a znecitlivělá. V pravé noze mu škubala divná svíravá křeč, která určitě nebyla ze zimy. Nezaújatě, s téměř klinickou jasností uvažoval, jak dlouho ještě jeho tělo vydrží.

Rozhodně déle než to Billovo. Za posledních pár hodin se několikrát stalo, že se lana u Lucova pasu napjala a zarazila ho, když se chtěl pohnout dál. Vždycky chvilku počkal, aby Bill mohl popadnout dech, když se však znovu pokusil vyrazit, pořád to nešlo.

O patnáct metrů níž Bill cítil, jak mu pot na čele splývá s tenkým ledovým závojem a pak stéká do očí. Hrud' se mu pod bundou prudce a nepravidelně zvedala, ale kdykoli se chtěl zastavit a zklidnit dech, popadl ho dlouhý záchvat kašle, po kterém se cítil ještě slabší. Pokusil se mačky pořádně zaseknout, aby byl stabilnější, ale nohy měl zdřevěnělé a neposlušaly ho, hroty mu po hladkém ledu jen sklouzávaly. Cepíny ho nesnesitelně tížily v rukou. Kymácel se u stěny a cítil, že jeho pohyby jsou zoufalejší a zoufalejší.

Znovu se zastavil a připravil se na další záchvat kašle. Pohlédl vzhůru a zamlženými brýlemi uviděl siluetu čekajícího Lucy.

„Jsi v pohodě?“

Když se k němu slova donesla, Bill chtěl odpovědět, ale místo toho jím znovu zalomcoval kašel. Skoro po minutě kašel konečně ustoupil. Bill lupal po dechu, zaklonil hlavu a zaťal zuby v očekávání bolesti. Pak ze sebe dostal jediné slovo.

„Pauzu.“

I na tu vzdálenost Luca slyšel v Billově hlase vypětí. Člověk s někým neleze sedm let, aby pak neodhadl, jak moc špatně na tom ten druhý je. Podle škubavého rytmu, ve kterém se pohybovali zhruba poslední hodinu, Luca hádal, že Bill už mele z posledního.

Pět metrů nad sebou měl vytipovaný výčnělek, na který by se snad

mohli oba posadit. Už půl hodiny se k němu snažil dostat. Počkal, až mu to lano dovolí, pak překonal poslední metry a třesoucími se pažemi se přehoupl přes okraj. Zapřel se zády o led, nohy spustil dolů a zatáhl za lano, aby Billovi trochu ulevil.

„Patnáct metrů,“ zavolal dolů. „Máme tu balkonek jen pro sebe.“

Už hodiny měl nos přilepený k ledovému zrcadlu a nesoustředil se na nic jiného než na výstup. Teď se opřel a ve slunečním svitu pomrkával na svět, který se pod ním rozprostíral.

Každý výhled je jiný, a ačkoli Luca lezl už dlouho, vždycky ho ohromila nová perspektiva. Když si uvědomil samotné rozměry toho, co viděl, jeho osobní zápas s horou jako by ztratil na důležitosti a on se scvrkl na svoji pravou velikost: maličký človíček, přilepený k obří anomálii zemského povrchu.

Tentokrát se ale zdálo, že anomálie je nějak podezřele pravidelná.

Luca nechápavě zamžoural do jasného světla. Vpravo viděl perfektně zformovaný prstenek hor s vrcholky pokrytými sněhem. Očima přešel po vrcholech, které tvořily dokonalý kruh. Ta symetrie byla naprosto neobvyklá, jako kdyby je někdo rozvrhl pomocí kružítko. V jejich středu ležela neproniknutelná oblačná pokrývka.

Pak se mu oblak začal měnit před očima. Pomalu se dělil, hýbal a přeskupoval a v jeho středu se cosi formovalo. Luca se bezděčně předklonil a povolil stisk na laně.

Mezerou v oblacích prýštilo světlo a zalévalo nejprve jednu, potom druhou stranu. Když se tvar konečně osvobodil od proměnlivé pokrývky, Luca spatřil pyramidu tak dokonalou, že musela být dílem lidských rukou.

Jenomže to nebylo možné. Určitě ne. Uprostřed Himálajů mohlo stát jen jedno – hora. Při pohledu na obzor bylo jasné, že pyramida je jen o kousek menší než hory, které ji obklopují. To znamená, že musí měřit skoro sedm tisíc metrů. Pomyšlení, že by lidé zbudovali něco takového, bylo absurdní.

Přes římsu u jeho nohou se přehoupla rozklepaná ruka.